

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

189. Temperanter & parce viuere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

diceres, sic autem iacens idem idem suspirare in
gemiscereq; audiebatur ad nocturnas ceremo-
nias celebrandas primus exurgens.

8. *S. Vincentius* prædicator diem pene totum
sermonibus ad populum faciendis, nocturnis
tam obsecrationibus lectonibusq; partem eius
minimam somno dicitur impendisse, curiale
autem cum duris sarmentis substratis, cum
iis paleis, cum honestius sacco.

*Anto. hist.
par. 3.*

9. *S. Bernardinus* etiam antequam religionem
profiteretur, ut ad offerendum Deo laudis facer-
cium noctu confurgeret contemptis lectilibus
super pavimento vestitus iacebat.

SIGNVM CLXXXIX.

*Temperanter & parce vivere nec ventri
& deliciis indulgere.*

1. **A**postolorum Princeps *Petrus* tanta
sobrietate, ut lupinis minuto alle-
neuntibus famem urgentem pelleret, carnis
ro, abundans gratia, vino & carne abstinens, qui
fere omnes fecerunt Apostoli, ait *P. Ant.* app-
ratu facio.

Luc. 3.

2. *Ioannes Baptista* consuevit famem pelleret
custis & melle Syluestri, pane & vino carulle
statur *Christus Luc. 7.*

*Pelag. le 2.
c. 1.*

3. *Clemens Alexan. Matheus*, ait, Apo-
stolus feminibus, baccis, oleribusque absque
nibus utebatur, *Ioannes* continentiam vultus
tenet.

tendens, locustas & mel sylvestre comedebat. *Marc. 11.*
 Hæc ille. Non ergo Ioannes communibus cæte- *Non man-*
 ris vsus est cibus, nec seminibus, nec oleribus, sed *ducans (cõ-*
 eo qui præ manibus habebatur, nec vlllo labore *munes ei-*
 longe quæ situs vel arte paratus erat. Dum Ga- *bos) neq; bi-*
 briel Archangelus eius ortum Zachariæ annun- *bens.*
 ciat, inter admirandæ eius sanctitatis signa po- *Locusta in-*
 nit quod à vino & ficera sit abstinens, in quem *ter comesti-*
 locum Euseb. scribens, ait: Deum voluisse ea re *bilia recen-*
 indicare abstinentiæ meritum, arduumq; militia *sentur.*
 spiritualis iter. *Leu. 11.*
V. Baron,
An. Chr.

4. *S. Timotheus* B. Pauli discipulus quamuis E- *31.*
 piscopus & laboribus gubernationis prædicatio- *Luc. 1.*
 nisq; diuini verbi admodum districtus, dum sa- *1. Tim. 5.*
 nus esset vinum non bibebat, sed aquam, qua in
 virtute vt in cæteris omnibus, creditur diui Pauli
 exemplum secutus. Nec licet infirmus consue-
 tudinem illam mutauit, donec à Paulo admoni-
 tus est vt modicum saltem vini ob frequentes in-
 firmitates biberet.

5. *S. Marcus Euangelista* antistes & doctor fide- *Euseb. lib. 2*
 lium in vrbe Alexandria degentium (quos in- *6. 7.*
 stituit secundum morem & doctrinam ab Apo-
 stolis traditam Hierosolymis) inter cætera virtu-
 tum exercitia eis commendauit abstinentiam, à
 vino, imo Marci discipuli pane, sale, hysopo, & a-
 qua contenti fuere, vt Euseb. li. 2. hist. & Hier. de
 viris illust. probant ex Philone.

6. Ob eandem abstinentiam laudat Sulpicius
 S. Marini Turonensis Episcopi discipulos, & ad-
 dit S. Martinum eis huius abstinentiæ fuisse au-
 ctorem.

7. S. Aug. li. i. de moribus Ecclesie commentans virtutes sanctorum hominum, suo tempore in Ecclesia Dei florentium vt Eremitarum, Cenobitarum, Episcoporum, Sacerdotum, & Diaconorum, inter cetera eos laudat quod à vino se caruerint, sola aqua contenti.

De virg. ad Eustoch.

8. S. Hier. in cœlum ferē: Palæstina Monachos quorum vitam sustentabatur, scribit ne agros vendidissent sibi vinum indulgisse (intellige quod de moderata infirmitas vt possent & que offensa fuerit fungi ac dū essent sani) Etia languēti nachi, inquit, aqua frigida vtuntur, & cœcum quid accepisse luxuria est. Et describens Paulum mi eremitæ vitam Iesum & angelos eius testatur se vidisse Monachos quorum vnus per annos octo clausus hordeaceo pane & lutulenta aqua vitæ alter quinque caricis sustentabatur.

Baro. To. 5. An. Chr. 398.

9. S. Chrys. Epif. Constant. hortabatur Clericos vt contenti stipendiis suis nidores diuitiarum non querentur, ne fumū huiusce insequētes libidinis

Superflui sumptus resecantur.

flammæ traderentur, assentatorū & paratorū instituto vitæ. Ad hæc inutiles Ecclesie sunt

Ad Aaron & reliquos Sacerdotes dicitur Lu.

deprehendens, ait Palladius, amputari hoc genus iubet. Accessit & ad solemnes Episcopos

10. Vinum & oē quod inebriare potest non bibetis. &c. Idē dicitur Ezech. 45.

ptus inspiciendos, inueniensq; immodicam profusionem, transferri hanc magnificentiā ad modum solatia præcipit. Et cū superellent pericula noua quoq; infirmorum receptacula conueniens præficiens his duos ex Sacerdotum numerationis summæ viros, & medicos, & coquos ministros qui sine vxoribus essent, eis ad ministerium statuens vt aduentantes hospites

deprehenſi & eo maxime qui ſacer appellatur, curareatur, & ob ipſum bonum & pro gloria redemptoris. Hæc Paulinus.

10. *Apoſtoli* ſpicas ſegetum manibus confricabant, & hoc tam ſimplici cibo eſuriam quomodo poterant leuabant, cumq; num. 12. eſſent, nihil aliud quã quinque panes hordeaceos duoſq; piſces habebant in deſerto, quando Dominus turbam quinque millium pauit: iterum nihil præterquam ſeptem panes & pauculos piſculeos, quãdo quatuor millia viſorum ſatiata ſunt. Rurſum tranſſerantes obliſi ſunt panes ſecum ferre. Quanto continentius & tenuius eos victiſſe cenſebimus poſtquam ablato ſponſo (Chriſto crucifixo) nuptiarum gaudium verſum eſt in perſecutionis luctum?

11. *Fulgentius* Ruſpenſis Epiſc. ne morbo quidem affectus carnis alimento vel vino vti voluit. *Sur. Tom. 2*

12. *Pafſunio* Abbati panis ſolum & aqua victus erat, antea vero dum ſolitariuſ viueret crudæ herbaræ illi cibum, fontes potum ſuppeditabant. *In vitis pp.*

13. *Pion* Abbas deambulando ſumebat cibum aqua in potu uſus, quam ipſe effoſſo puteo amarã in dulcem verterat exorato Domino. *In vitis pp.*

14. *Hoſpius* ille qui Longobardorũ in Italiam aduentũ longe ante prædixit pane & pomis veſcebat, quadreſime ieiunia herbarũ ſolũ radicumq; reſectione tranſigebat, ſemper abſtemiuſ. *Paul. Dia. de geſtis Lon. li. 3. c. 1. Greg. Tur. li. 6. c. 6. 7. Marul. lib. 4. c. 2.*

15. *Maxentiuſ* Pictauienſis Abbas pane hordeaceo & aqua victitauit. *Greg. Tur. de vi. pp. Gallia. li. 7.*

16. *Greg. Lingonenſis* Epiſc. panes hordeaceos triticea cruſta obliſos (vt tenuem victum occultaret)

Ddd 2

taret)

taret) esitabat in aquæ poculum tantillum
addere solitus vt aqua suum saporem serua-
ret colore mutato.

In vitis pp.

17. *Columbanus* in Gallia Abbas annis 60. bi-
bis solum ac radicibus sustentatus est.

18. In monasterio Tabernensi vbi Amob-
bas mille quingentis Monachis præfuit, fruges
ad mensam congregati pendentes à fronte
cullis ita oculos tegebant, vt alius alium
comedentem non posset, ita singulorum
conspicua alios latebat.

*Hie. Ziegl.
de vitis il-
lustr. Ger.*

19. *Albertus Magnus* Philosophus doctissimus
Episcopatum Ratisponensem consecutus es al-
num superiorum Pontificum luxu concorsum
breui dissoluit, Parsimonia loco amplissimi ve-
galis vsus.

20. S. Hier. Ep. 4. Clericorum profusio
fit: Noui, ait, genera & nomina piscium & ciborum
raritas ac nouissime damna ipsi delectant. Delectant
ait, damna, quoniam interdum etiã eiusmodi
non tam sapore ipso, quam sumptu commenda-
tur, idq; magis placet quod pluris consistit. Qu-
ta tanta ciborum abundantia? tam multa comen-
ta, tamque varia gulæ lenocinia?

21. *Pius II. Pont.* Mediocri cibo vti solent
non lauto non delicato, eoq; semper fuit con-
tus, quod apponebatur quodcumq; esset, vino
ro parcissime fuit vsus eoque bene diluto.

Omnia certe pericula quæ aliis ex intem-
perantia luxu & delicijs Clericis quoq; impendunt
Ratio obruitur & obscuratur, & grauatur com-
& ebrietate, vt enim terræ vapores & exhalationes

Luc. 20.

nes solis lumen caligine quadam offundunt, ita hæ ventris exhalationes crassa & concretæ animi lumen eripiunt, vt ad cœlestia cogitanda sæpe etiam ne ad humana quidem vlla ex parte idoneus sit.

2. Appetitus etiam vsq; eo effertur insolentia & contumacia vt à ratione desciscat, ex quo fit vt motus & perturbationes, quæ in hac animæ parte existunt (cupiditas, amor, odium & reliquæ) insolentescant & fiant indomitæ, vt ijs resisti nō possit, & mentis obedientia abiecta eam captivā trahant, & rapiant, impellantq; quo volunt. 3. Si corpus *Pf. 48. ho-* impinguatū fuerit necesse est recalcitrare, vt fiat *mo.* sicut equus & mulus quibus non est intellectus. Vt hæc omnia mala ex delitijs & mollitie oriūtur, sic contra temperantia animum acuit ad cœlestia penetranda, ad gustanda diuina, appetitum eiusq; motus comprimit, sedat iracundiam, cupiditates mitigat, affectus deniq; omnes edomat, vt vel nō infesti sint, vel si interdum insurgant nullo negotio subigantur. Postremo ipsos corporis insolentiam frangit, vt se aduersus rationem commouere non possit, sed in eius sit ditione ac potestate. *Hom. ss. ad* S. Chryf. ait: Vilem tenuemq; mensam esse ma- *pop.* trem sanitatis, vt contra saturitas mater est ægritudinis atque infirmitatis morbosque parit quibus nulla ars medicorum mederi potest. Adiu- git eam quidem quæcunq; sit voluptatem non nisi ad linguam & guttur prouenire, infra vero nihil sentire delectationis, sed potius multum molestiæ, onerato ventre & capite grauato.